

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 10/05/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Türkiye'nin yıllık ortalama 2 milyon ton kuru soğan üretimi vardır. Bu üretim 2 milyon tonun altına, 1 milyon 800 bin tona düşünce fiyatlar yükselmekte, yükselen fiyatı indirmek için ithalatta yüzde 49.5 olan vergi sıfırlanmakta, soğan ithal edilmekte ve ihracat izne bağlanmaktadır. Kuru soğan, 07.01.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "İhracatı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ" ile ihracatı ön izne bağlı mallar listesine eklenmiş, bunun neticesinde de ihracat pazarları kaybedilmiştir. En fazla ihracat Rusya'ya yapılırken bu pazar Mısır ve Tacikistan'a kaptırılmıştır. 19.07.2020 tarihli ve 31190 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2020/12 No'lu tebliğ ile ihracat ön izin uygulaması sonlandırılrsa da kaptırılan ihracat pazarı geri alınamamıştır.(Ali Ekber YIDIRIM, 04.05.2021)

Soğanın üretim maliyeti tarla kirasına bağlı olarak dekar başına 2500 lira ile 3 bin lira arasında değişmekte, toplama maliyeti ise kilo başına yaklaşık 40 kuruşa denk gelmektedir. Erkenci/turfanda veya kısa gün soğanı olarak adlandırılan soğanın kilosu hasadın ilk günlerinde 1 lira 20 kuruştan iken, bugünlerde 60 kuruşa kadar düşmüştür. Yani kilosu 60 kuruşun üzerinde maliyeti olan soğana verilen fiyat 60 kuruştur. Çabuk bozulan, depolanamayan erkenci soğanın tarlada satılması ve 10-15 gün gibi kısa sürede tüketilmesi gerekmektedir. Fakat toplu tüketim yerlerinin kapalı olması, ihracat pazarlarının kaybedilmiş olması nedeniyle alıcı yoktur. Çiftçi de soğanını hasat ettikten sonra tarlayı hazırlayıp ikinci ürünü ekmek istemektedir. Ancak 40 kuruş toplama maliyetini üstlendiğinde çiftçi zarar edeceği aşikardır. Bu nedenle soğanı toplamadan traktörü tarlaya sokarak süren çiftçiler vardır. Satabilirim umuduyla bekleyenlerin de bir hafta on güne kadar satamazsa tarlayı sürmek zorunda kalacaktır.(Ali Ekber YIDIRIM, 04.05.2021)

Bu bağlamda,

1. Havza ziraatını düşünüyor musunuz?
2. Bakanlığınızca soğan ile ilgili olarak tüm yıl boyunca iç ve dış piyasalardaki gelişmeler takip edilmekte midir? Üreticiyi mağdur edeceği öngörülen ihracat yasağına karşı neden önlem alınmamıştır?
3. Soğan fiyatlarının artınca alınan önlemler, fiyat düşünce neden alınmamaktadır?
4. Soğan üreticisine verilen destekler nelerdir? Mahsulünü satamayan ve zarar eden çiftçiler için desteğiniz olacak mıdır?
5. Tarım ve Orman Bakanlığı, TMO tarladaki soğanı da tüketiciye ulaştırmak için ne gibi adımlar atacaktır? Yeni mahsulün ürünün tarlada satılabilmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?